

Verslag: de heer Van Vlodrop

Actualisatie welstandsnota

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Erckens
College: wethouder Gerats
Griffie: de heer Cobben

Fractiewoordvoerders: de dames Canisius en Solomons en de heren Schoffeleers, Peeters, Bonder, Beckers(VVD), Frijns, Sondeijker, Hameleers en Jacobs

Verder aanwezig: de heer Houben

De voorzitter opent om 19.30 uur de vergadering. Er zijn inmiddels twee rondes besteed aan dit belangrijke thema, onder andere om de stukken beter te kunnen bestuderen en om informatie uit te wisselen. D66 heeft gevraagd om in ieder geval de stukken voor het zomerreces ter inzage te leggen ten behoeve van het indienen van zienswijzen. In deze raadsronde kunnen de fracties met elkaar in debat gaan en wordt gepeild of het onderwerp rijp is voor beraadslaging in de raadsvergadering. Sommige fracties hebben vragen gesteld aan de wethouder. De wethouder gaat er nu op in.

Wethouder **Gerats** deelt mee dat de welstandsnota ter inzage wordt gelegd. Daarvoor wordt onder andere ook een inloopspreekuur gehouden. Ook op de Facebookpagina, de website Thuis in Maastricht, de gemeentelijke digitale nieuwsbrief en de mailinglijsten wordt daar aandacht aan besteed, met het verzoek om te reageren. Er volgt een publicatie in 1Maastricht en er wordt een grote bijeenkomst georganiseerd voor nadere uitleg en ten behoeve van de dialoog met de burgers.

D66 (Schoffeleers) is tevreden met deze voorgenomen communicatie over de welstandsnota.

SP (Bonder) vraagt om het tijdstip van een inloopspreekuur zodanig te kiezen, zodat mensen ook daadwerkelijk kunnen komen. Dus niet alleen tijdens werktijd.

Wethouder **Gerats** zegt dat toe.

CDA (Peeters) vindt het het opstellen van de welstandsnota balanceren tussen kwaliteit en vrijheid. Die zaken hoeven elkaar echter niet altijd te bijten. Het gaat nu om de actualisatie van de nota, maar de fractie vindt het ook tijd om eens te kijken naar een volledige herziening met onder andere een relatie met de Omgevingswet.

De uitgangspunten van deze nota zijn maatwerk en kwaliteit met aandacht voor het historisch besef. Ook handhaving is een belangrijke component. Spreker pleit daarbij voor het uitgangspunt: wat kan wel?

Het CDA heeft inhoudelijk de volgende wensen en opmerkingen:

- De fractie blijft de deur- en raammaten voor de panden in de binnenstad erg sturend vinden. Zij pleit voor maatwerk.
- Schuifpuien zijn niet toegestaan. Ook dat heeft niet de voorkeur van de fractie. Als het pand dat toelaat, dan zou het moeten kunnen onder andere in het kader van de leefbaarheid en ter voorkoming van leegstand.

D66 (Schoffeleers) vraagt het CDA voorbeelden te noemen van leegstand door eisen op het gebied van welstand.

CDA (Peeters) herhaalt dat, als het pand het toelaat, ook maatwerk mogelijk moet zijn. Strengere regelgeving op dat gebied kan ervoor zorgen dat het pand niet aantrekkelijk is. Het CDA pleit slechts voor soepele regelgeving op dat gebied. Spreker vervolgt met zijn opmerkingen.

- Reclame in groengebieden is verboden. Het CDA pleit voor een soepele regeling, met name op sportparken.

- In het ambitiedocument Omgevingswet is aandacht voor de omvorming van de welstandscommissie tot de commissie ruimtelijke ordening (met meerdere expertises). Wanneer wordt deze transformatie in gang gezet?
- De wethouder heeft uitgelegd dat het inloopspreekuur via de welstandscommissie wordt geregeld. Het CDA pleit in dat kader voor een ambtenaar welstand voor de specifieke gebieden in de stad met expertise en gevoel voor dat deel van de stad. Op die manier kunnen problemen worden voorkomen en burgers en ondernemers beter gefaciliteerd worden.

SP (Bonder) wil weten hoe deze functionarissen zich verhouden tot de verschillende landschapsarchitecten.

CDA (Peeters) stelt voor om de verdere invulling over te laten aan de uitvoerders. Zij weten wellicht wie daarvoor het meest geschikt is. Dat zouden mogelijk ook landschapsarchitecten kunnen zijn.

VVD (Beckers) deelt mee dat nu ook al vooraf om een toets gevraagd kan worden. Spreker vraagt naar de verschillen tussen deze mogelijkheid en het voorstel van het CDA. Hij vraagt naar de meerwaarde van een extra afdeling.

CDA (Peeters) merkt op dat de welstandscommissie ook het advies aan het college geeft. Dat werkt drempelverhogend. Verder kan de betreffende functionaris ook naar andere aspecten kijken, bijvoorbeeld naar aspecten binnen de Omgevingswet.

Liberale Partij Maastricht (Canisius) is van mening dat het een ambtenaar op het gebied van ruimtelijke ordening moet zijn, gezien de wens om zaken breed op te pakken.

Seniorenpartij (Frijns) deelt mee dat bij de invoering van de Omgevingswet heel veel van dit soort zaken nog terugkomt. Hij stelt dat voor om het te zijner tijd in een keer goed te doen.

CDA (Peeters) vindt dat de gemeente de burgers en ondernemers zelf in een informele sfeer moet opzoeken.

D66 (Schoffeleers) vindt ook dat ondernemers en burgers de mogelijkheid moeten hebben om hun ideeën in een vroegtijdig stadium en laagdrempelig aan de gemeente voor te leggen. Dan kunnen beide partijen er met een open mind over spreken. Daar wordt iedereen gelukkiger van in tegenstelling tot wanneer de plannen al volledig zijn uitgewerkt en in een later stadium weer moet worden aangepast.

CDA (Peeters) is het daarmee eens. Het is laagdrempelig en het is voor de ondernemer en de burger prettiger om zo te werken. Het CDA stelt daarbij voor om ambtenaren met specifieke expertise en ervaring in het betreffende gebied in te zetten.

Voor **Liberale Partij Maastricht (Canisius)** lijkt het voor de burger inderdaad minder bezwaarlijk dan om meteen voorstellen aan de welstandscommissie voor te leggen. Spreekster is echter bang voor een groot aantal extra ambtenaren (en extra kosten) en pleit er daarom voor dat de functionarissen in grotere gebieden worden ingezet.

De voorzitter benadrukt dat het slechts gaat om een idee. Het is nu niet het moment om dat in te vullen.

CDA (Peeters) is het daarmee eens. Spreker verzoekt de wethouder om er eens over na te denken. Hij vervolgt met zijn opmerkingen.

- Het is goed dat de foutieve omschrijving bij de vlaggen wordt hersteld.
- Het voorgestelde maatwerk in het luifelbeleid en bijbehorende stratenplannen is positief.
- Wordt de bijdrage van het centrummanagement verwerkt in het stuk dat nog ter inzage wordt gelegd?
- Bij de restauratie van een pand kan het pand geheel of gedeeltelijk teruggebracht worden in de oorspronkelijke staat. Wie bepaalt dat?

Seniorenpartij (Frijns) heeft een goede ervaring opgedaan met de soepele werking van de welstandscommissie.

Veel professionals en experts hebben bijgedragen aan het voorliggende stuk. In een aantal gevallen zijn de mogelijkheden uitgebreid en in sommige gevallen, vooral in de binnenstad, zijn de regels aangescherpt. Daarmee blijft de oude monumentale binnenstad in tact. Voor de fractie kan het als hamerstuk worden opgenomen op de agenda van de raadsvergadering.

VVD (Beckers) pleit voor enkele tekstuele correcties.

De nota gaat regelmatig in tegen de vrijheden die de VVD propageert, maar de VVD ziet ook in dat in sommige delen van de stad wel degelijk regels nodig zijn. De fractie sluit zich aan bij de wens van het CDA om op een later tijdstip een fundamentele discussie te voeren over het welstandbeleid. Spreker vraagt daarom de wethouder om dit bij de invoering van de Omgevingswet aan de orde te stellen.

D66 (Schoffeleers) stelt voor om daar, na de verkiezingen in 2018, in het bestuursakkoord aandacht aan te schenken.

VVD (Beckers) wil daar niet op vooruitlopen, maar pleit wel voor een goede discussie hierover.

Eerder is toegelicht dat er sprake is van meer flexibiliteit in de nota. Spreekster vraagt zich af hoe dat in de praktijk wordt toegepast, nu in de nota staat dat 'het mogelijk is om van de regels af te wijken als het resultaat voldoende esthetische kwaliteiten heeft, die past in de omgeving'. Echter, degene die die controle uitvoert, is ook de opsteller van de nota. Spreker vraagt dan ook de wethouder hoe reëel het is dat er van regels afgeweken kan worden.

In paragraaf 3.4.4 is aandacht voor de cultuurhistorische attentiegebieden. In de algemene regels staat onder andere dat rolluiken niet wenselijk zijn. Gelden die regels ook voor de wijken, zoals valt op te maken uit de tekst?

Wethouder **Gerats** zegt toe nog eens kritisch te kijken naar de precieze tekst.

VVD (Beckers) vervolgt met een vraag over het reclamedeel. Op dat gebied bestaan er veel regels.

Voor de binnenstad is dat correct, maar voor bedrijventerreinen vindt de VVD ze te streng. Ook zijn de regels onduidelijk.

'Bij de plaatsing van zendmasten moet zoveel mogelijk rekening worden gehouden met de gevoelens van sociale onrust, nog los van de vraag of deze gevoelens maatschappelijk onderbouwd zijn.' zo staat in de nota. Spreker wil weten wat dat met welstand te maken heeft.

De VVD constateert tot slot dat het gaat om een lichte vooruitgang ten opzichte van de huidige welstandsnota. VVD pleit voor nog meer flexibiliteit.

Maastrichtse Volkspartij (Sondeijker) zet ook vraagtekens bij de vermeende flexibiliteit en wil weten hoe dat uitpakt in de praktijk. Spreker is het eens met het CDA dat vraagt om in de uitvoering empathisch te werk te gaan en mee te denken met de ondernemers en de burgers.

D66 (Schoffeleers) beaamt dat de gemeente met een dergelijke nota moet balanceren tussen allerlei belangen. De fractie vraagt zich als liberale partij af of de regels niet te streng zijn. In het verleden zijn er nogal wat doldrieste zaken gebeurd op het gebied van welstand. Dat heeft gezorgd voor een trauma. De echo's daarvan zijn nog zichtbaar in de voorliggende nota. Spreker is er voorstander van om via de weg der geleidelijkheid te werken. Hij ziet uit naar de inspraakreacties.

Hij pleit ook voor een spoedige integrale herziening van de nota, mede gezien de leeftijd van deze nota van dertien jaar, met aandacht voor de totale openbare ruimte. Zaken die betrekking hebben op het Maastrichtse erfgoedregime zouden kunnen worden overgeheveld uit het omgevingsplan.

Liberale Partij Maastricht (Canisius) prijst de actualisaties in en de totstandkoming van de nota (met medewerking van alle betrokkenen). Spreekster is ook blij met de aangekondigde communicatie en de mogelijkheden voor inspraak.

SP (Bonder) prijst de mogelijkheden voor duurzame energie. De fractie vindt het voorstel rijp voor behandeling in de raadsvergadering.

Partij Veilig Maastricht (Hameleers) vraagt aandacht voor de opvallende reclame-uitingen, die vaak in de weg staan. Vaak moeten mensen slalommen op de stoep. Verder is ooit gevraagd om de gebouwen niet meer van buiten te verlichten, maar van binnenuit. Spreker vraagt naar de stand van zaken.

GroenLinks (Solomons) constateert dat er veel en gedetailleerde aandacht is voor de beschrijving van de verschillende woon- en werkgebieden in Maastricht. Je krijgt daarbij echter het gevoel dat veel niet mag.

Voor GroenLinks zijn de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en energie belangrijk, zeker ook bij de restauratie van historische gebouwen. De nieuwe Omgevingswet daagt de gemeente uit om vooral vanuit een integraal kader te kijken naar de afzonderlijke aspecten. Het vergt een nieuwe manier van denken over stad, hoe met elkaar rekening kan worden gehouden en hoe toch elkaar de ruimte wordt geboden. In het Stadslab zijn daar al ervaringen mee opgedaan. Daaruit blijkt dat die manier van werken leidt tot meer transparantie, maar ook tot meer betrokkenheid van alle belanghebbenden. GroenLinks vindt in de voorliggende nota voldoende aanknopingspunten om de nieuwe Omgevingswet met vertrouwen tegemoet te zien.

PvdA (Jacobs) vindt dat de welstandsnota voldoende waarborgen biedt voor behoud en versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Ook is er voldoende ruimte voor maatwerk en vernieuwing.

De fractie stemt in met de experimenten voor versoepeling van reclameregels op bedrijventerreinen en voor bijvoorbeeld vlaggen en banieren. Voor de fractie is de versoepeling van de regels op andere plekken onbespreekbaar.

Spreker prijst het initiatief om samen met het Bonnfantenmuseum te experimenteren met gevelverlichting. Hij wil weten binnen welke termijn dit gerealiseerd wordt. Voor de fractie is het voorstel rijp voor behandeling in de raadsvergadering.

Wethouder **Gerats** vindt dat er vooraf aan de verkiezingen in 2018 een fundamentele discussie moet plaatsvinden over de stad Maastricht. Bewoners kunnen zich bijvoorbeeld bedreigd voelen; ondernemers willen meer kunnen ondernemen.

De wethouder heeft er bij de welstandscommissie voor gepleit om de welstandsnota onder de aandacht van de raad te brengen om onder andere dit onderwerp niet te laten ondersneeuwen bij de komst van de nieuwe Omgevingswet. Hij sluit zich aan bij de wens om niet te lang te wachten met een integrale herziening van de nota en bij de voorgestelde experimenten onder andere met reclame op bedrijventerreinen.

De wethouder benadrukt dat er in de hele stad maatwerk mogelijk is, ook in de binnenstad. Maar het moet er wel enigszins fatsoenlijk uitzien (esthetische kwaliteit). De wethouder prijst het voorstel om in het kader van de nieuwe Omgevingswet te kijken naar de mogelijkheden van een gebiedsgerichte benadering.

Veel zaken in de nota zijn te danken aan het liberalisme. De regels zijn vaak het gevolg van al te creatieve burgers. Dat heeft gezorgd voor een omvangrijke nota. Het is goed om nog eens te kijken naar overbodige regels en naar al te kritische handhaving. Spreker stelt voor om daar werkenderweg aan te werken.

De wethouder is het ermee eens om grenzen te stellen aan bijvoorbeeld schuifpuien in de binnenstad. Het voorstel om ze aan de achterzijde toe te staan, is niet relevant omdat daar geen behoefte aan is. Reclame trekt de aandacht van de omgeving weg. Daarom vinden er nu eerst experimenten plaats op plekken waar bedrijven zijn, namelijk op bedrijventerreinen.

In het Ambitiedocument ruimtelijke ordening is sprake van een commissie ruimtelijke kwaliteit.

De heer **Houben** deelt mee dat die zaken in 2018, 2019 en verder worden besproken. Dat is onder andere afhankelijk van de wetgeving. Er wordt al geoefend met welstand in het kader van de Omgevingswet.

Wethouder **Gerats** vult aan en zegt dat daar in discussies in de welstandscommissie proactief naar gekeken wordt. De suggestie van het CDA wordt dan ook serieus genomen.

De welstandsregels zijn op dit moment bekend bij de welstandcommissie, de heer Houben en de twaalf vergunningverleners; de mensen die verstand hebben van welstand. Het is zeker aan te bevelen om in een vroegtijdig stadium ideeën voor te leggen. Dat is mogelijk bij de welstandscommissie als tijdens het inloopsprekkuur.

Bij de nieuwe Omgevingswet krijgen burgers en ondernemers meer eigen verantwoordelijkheid; ook moeten zij zelf initiatieven nemen, bijvoorbeeld om te werken met externe adviseurs. De afdeling Economie zou in samenwerking met het centrummanagement de kennis op het gebied van welstand kunnen verhogen. Ook moeten beleidsambtenaren gevoel krijgen voor specifieke buurten zodat ze ondernemers vroegtijdig kunnen bedienen. De wethouder ziet uit naar de verdere brainstorm over de suggestie van het CDA.

D66 (Schoffeleers) pleit voor een reguliere ambtelijke werkgroep Beoordeling plannen die ideeën van burgers en ondernemers vroegtijdig kan toetsen.

Wethouder **Gerats** pleit ervoor om zaken als tijdigheid en integraliteit vast te leggen. Verder moet welstand ook onder de aandacht komen van de afdeling Economie. Spreker zegt toe de problematiek met een open mind te benaderen.

De teksten op banieren en vlaggen worden conform eerdere afspraken veranderd. In de stad is verder sprake van vier initiatieven op het gebied van straatplannen; het betreft niet alleen het uitstallingsbeleid, maar het gaat uit een integrale en kwalitatieve benadering in diverse delen van de stad. Ondernemers gaan er creatief met elkaar aan de slag. De afdeling Economie zorgt voor een goede begeleiding.

De wethouder zegt toe de nota nog eens taalkundig te beoordelen. Er is verder behoefte aan fundamentele discussie over dit onderwerp. Spreker voorspelt dat dat een aandachtspunt zal zijn bij de komende verkiezingen. Esthetische kwaliteit en nieuwe manieren om over de stad te denken, zijn daarbij belangrijk.

Er is ook gesproken over feestverlichting. De wethouder vindt dat een onderschat onderwerp in deze stad. Hij pleit voor maatwerk bij de verschillende feesten. Via de Omgevingswet wordt daar later meer aandacht aan besteed.

Medewerkers van de telefoonproviders mogen slechts een half uur in de buurt van de UMTS-masten werken in verband met mogelijke beschadigingen aan de hersenen. Burgers maken er zich ook zorgen over. Maar de dekking in de stad moet op peil blijven.

De wethouder herhaalt dat de gemeente steeds meer aandacht heeft voor communicatie, maar beaamt dat er nog een lange weg te gaan is. Verder is de kwaliteit van de openbare ruimte een moeizaam proces met allerlei tegengestelde belangen. Hij stelt voor om werkenderweg zaken te herzien met aandacht voor experimenten op bedrijventerreinen, maatwerk en onder andere de Omgevingswet. De wethouder is het ermee eens om de problematiek integraal te bekijken. Zo wordt straks ook het aspect duurzaamheid meegenomen.

Maastricht kent een goed uitstallingsbeleid. Het is een kwestie van goed handhaven om wildgroei te voorkomen. De wethouder benadrukt dat de welstandsc commissie uitgaat van redelijke eisen van welstand; ook op het gebied van monumentenbeleid. De commissie geeft geen sturing aan restauraties. De casus voor het Bonnefantemuseum is al opgepakt.

Seniorenpartij (Frijns) deelt mee dat in sommige plekken in de gemeente kleinschalige experimenten, onder andere met nieuwe woon- en bedrijfsvormen, worden uitgevoerd.

Wethouder **Gerats** beaamt dat er in meerdere situaties maatwerk mogelijk is.

Tweede termijn

VVD (Beckers) is bang dat de aandacht voor welstand onder invloed van het geweld van de Omgevingswet verloren gaat. Spreker herhaalt zijn vragen over de flexibiliteit en maatwerk binnen het welstandwbeleid, gezien de grote aandacht voor esthetische kwaliteit in de nota en de cultuurhistorische attentiegebieden. De heer Beckers wil verder weten of het Mercedesteken op het betreffende gebouw, een 'bekroning' is van het gebouw (zoals beschreven in de welstandsnota). Hij ziet tot slot geen enkele aanleiding om zaken als telefoonmasten in een welstandsnota op te nemen.

Wethouder **Gerats** benadrukt dat de gemeente met oprechte intentie serieus omgaat met maatwerk en flexibiliteit. Esthetische kwaliteit staat daarbij los van de bestaande regels. Hij hoopt dat de raad voorkomt dat de aandacht voor welstand ondersneeuwt onder het geweld van de nieuwe Omgevingswet. Hij beantwoordt de vraag over het Mercedesteken met ja.

De heer **Houben** deelt mee dat een cultureel attentiegebied altijd gekoppeld is aan de gemeentelijke monumenten in dat gebied. Specifieke regels daarvoor zijn ook opgenomen in een bestemmingsplan. Die regels (op het gebied van esthetica binnen de bestemmingsplannen) zijn nu overgeheveld naar de welstandsnota. Daarnaast is geconstateerd dat verschillende regels op het gebied van welstand zijn ondergebracht in diverse wetgeving en regels op andere gebieden, bijvoorbeeld regels voor terrassen en parasols in de horecanota en regels voor de openbare ruimte in de APV. Ook die regels zijn overgeheveld naar de welstandsnota zodat alle regels op het gebied van welstand nu op een plek zijn gebundeld.

Maastrichtse Volkspartij (Sondeijker) is blij met de bundeling van de welstandsregels. Daarmee wordt het voor de burgers overzichtelijker. Zij hebben nu het gevoel dat de welstandscommissie ook de functie van een gebouw bepaalt.

Wethouder **Gerats** benadrukt dat de welstandscommissie geen uitspraken doet over bijvoorbeeld het hotelbeleid. Hij hekelt ook de uitspraken van de Maastrichtse Volkspartij (de heer Hoen) hierover.

SP (Bonder) wil weten hoe wordt omgegaan met gebouwen in de buitengebieden.

De heer **Houben** deelt mee dat altijd eerst wordt gekeken of de gevraagde bestemming is toegestaan. Vervolgens wordt het gebouw voorgelegd aan de welstandscommissie. De commissie bekijkt of het gebouw past binnen het landschappelijk gebied. Zij kijkt onder andere gebruikte materialen en kleuren.

VVD (Beckers) geeft als voorbeeld van een mooie zendmast, de zendmast in de vorm van een denneboom langs de A2.

De **voorzitter** constateert dat er geen vragen meer zijn en dat alle fracties vinden dat het stuk rijp is voor besluitvorming in de raadsvergadering van 27 juni 2017. Hij bedankt alle aanwezigen voor hun bijdragen en sluit het overleg om 20.55 uur.